

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/573/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2713209021
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2713209021.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Debt Finance AG, Alpenstrasse 2, CH-6300 Zug, Švajčiarsko, IČO: CHE-100.023.266, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava, proti žalovanému: P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, L., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, zastúpený: JUDr. Bohdan Jakubis, advokát, so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 1.261,51 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Skalica, č. k. 5C/126/2014-67 zo dňa 04. mája 2015, v časti o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti náhrady trov vedľajšieho účastníka **n e n í tak**, že vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

Žalobkyni sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením prvostupňový súd konanie zastavil, žalobcovi vrátil súdny poplatok z návrhu na začatie konania v sume 68,80 eura prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s., žalovanému nepriznal náhradu trov konania, žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 139,60 eura k rukám jeho právneho zástupcu. Svoje rozhodnutie v časti náhrady trov konania vedľajšieho účastníka odôvodnil § 146 ods. 1 písm. c) a ods. 2 veta prvá, § 93 ods. 2 a 4, § 18, § 24, § 25 ods. 1 O.s.p., vecne argumentoval tým, že vedľajší účastník je združením založeným na ochranu spotrebiteľa a prioritne sa predpokladá pomoc zo strany združenia založeného za týmto účelom. Účelom združenia na ochranu spotrebiteľa je kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Aj vedľajší účastník, ktorý je právnickou osobou založenou na ochranu práv spotrebiteľov, má právo nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou. (uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 9. augusta 2012, sp. zn. 15Co/169/2012. Vedľajší účastník má (rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník) jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval. Súd zaviazal žalobcu, ktorý zaviniel zastavenie konania zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy konania v celkovej sume 139,60 eura. Suma 139,60 eura pozostáva z odmeny právneho zástupcu vedľajšieho účastníka za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenia vo veci zo dňa 20.3.2015) vo výške po 61,41 eura za úkon (§ 10 ods. 1 vyhlášky

č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov), z režijného paušálu vo výške 8,39 eura. Uvedené trovy právneho zastúpenia súd považoval za účelne vynaložené, nakoľko vedľajší účastník sa vecne vyjadril jednak k premlčaniu nároku žalobcu, k nedostatkom zmluvy, neprijateľnosti zmluvných podmienok ako aj poukázal na nekalé obchodné praktiky žalobcu, pred ktorými má byť spotrebiteľ chránený. Taktiež tu možno poukázať na skutočnosť, že žalobca zobral návrh späť až potom, čo mu bolo doručené oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania, teda vstup vedľajšieho účastníka možno hodnotiť ako účelný.

Proti tomuto uzneseniu podala v časti náhrady trov konania vedľajšieho účastníka prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti priznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Poukázal na to, že dôvodom späťvzatia žaloby bola skutočnosť, že súd je podľa § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa povinný ex offa prihliaďnúť na premlčanie práva, pričom v čase podania návrhu na súd toto stanovenie nebolo platné a účinné. Uviedol, že z povahy inštitútu vedľajšieho účastníctva plynie, že jeho účelom je pomoc niektorému z účastníkov v sporovom konaní. Vedľajší účastník v tomto spore je Združenie na ochranu spotrebiteľa. Toto združenie môže na základe plnomocenstva zastupovať spotrebiteľa v konaniach pred štátnymi orgánmi, o uplatnení jeho práv vrátane náhrady ujmy spôsobenej porušením práv spotrebiteľa. Podmienkou, ktorá sa vyžaduje pre zápis združenia je okrem iného aj jeho aktívne pôsobenie v oblasti ochrany spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov. Z uvedeného vyplýva, že účelom združenia na ochranu spotrebiteľa je vo všeobecnosti aktívna ochrana spotrebiteľov a to aj z tzv. spotrebiteľských súdnych sporov. Vychádzajúc z uvedeného, také združenie, musí byť spôsobilé poskytovať kvalifikovanú právnu ochranu a pomoc spotrebiteľovi bez toho, aby muselo byť zastúpené advokátom. Uvedený názor podporujú aj stanovky vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník vstúpil do konania formulárovým podaním zo dňa 29.09.2014 a vyjadrením k žalobnému návrhu zo dňa 02.03.2015, v ktorom vzniesol námietku premlčania, pričom žalobca zobral návrh späť už podaním zo dňa 20.02.2015, teda bez vedomosti o úkonoch vedľajšieho účastníka. Úspešný účastník v spore má vždy nárok na náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie práva. Keďže vedľajší účastník na strane žalovaného svojim konaním nijako neprispel k meritornému rozhodnutiu, nie je možné konštatovať, že ide o účelné uplatnenie trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Okrem úspešnosti v spore súd je povinný skúmať aj účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. V tomto prípade ak súd môže ex offa vykonávať kontrolu spotrebiteľských nárokov, a to sa stalo aj v tomto prípade, nie sú trovy vedľajšieho účastníka účelne vynaložené. Podania vedľajšieho účastníka boli formulárové, podávané v stovkách ďalších konaní, išlo o úkony zjavne nadbytočné a neúčelné. Odvolateľ poukázal podporne na rozhodnutia Ústavného súdu ČR sp.zn. IV. ÚS 3259/11, III. ÚS 3303/11, I. ÚS 988/12, rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Sž/6/2014, sp.zn. 2Sž/10/2014, sp.zn. 6MCdo/5/2013, sp.zn. 6MCdo/9/2013, sp.zn. 7 MCdo 1/2014, ako aj viaceré rozhodnutia krajských súdov.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - žalobkyňou (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné zmeniť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je časť výroku uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného súd priznal náhradu trov konania. Ostatné výroky uznesenia (o zastavení konania, o nepriznaní náhrady trov konania žalovanému a o vrátení súdneho poplatku za návrh) nadobudli právoplatnosť, pretože sa voči nim žiaden z účastníkov konania neodvolal.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa svojim návrhom doručeným Okresnému súdu Skalica dňa 11.12.2013 domáhala zaplatenia 1.261,51 eura žalovaným s príslušenstvom z uzavretej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej karty zo dňa 25.1.2008. Podaním zo dňa 29.9.2014, ktoré bolo súdu doručené dňa 3.10.2014 vedľajší účastník oznámil svoj vstup do konania na strane žalovaného. Vedľajší účastník na strane žalovaného sa k návrhu písomne vyjadril podaním zo dňa 2.3.2015 a uviedol, že nebolo preukázané, či a ako žalovaný úver vyčerpal a ani kedy a s akou splátkou sa dostal do omeškania,

či a ako bol vyzvaný na úhradu dlžných súm a kedy a ako postupca úver zosplatnil. Ďalej uviedol, že zmluva neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere t.j. neobsahuje náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu a písm. f) termín konečnej splatnosti, preto sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania. Taktiež uviedol, že zmluvné dojednania sú písané menším písmom. Dňa 20.2.2015 (pred prvým pojednávaním) bolo Okresnému súdu Skalica doručené podanie žalobcu, ktorým zobrať svoj návrh v plnom rozsahu späť a to s poukazom na § 5b z.č. 250/2007 Z.z.

Podľa § 142 ods. 1 veta prvá O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Citované ustanovenie § 146 ods. 1 písm. c) vyjadruje výnimku, kedy výsledok konania nie je rozhodujúci pre posúdenie náhrady trov konania a kedy ani účastníci na ich náhradu nemajú nárok (právo). Ide teda o prípady, kedy neplatí zásada zodpovednosti za výsledok konania. Vo všeobecnosti podľa uvedeného ustanovenia súd rozhoduje v prípade, ak si účastníci konania do zastavenia konania náhradu trov konania neuplatnia, nevzniknú im, vzdajú sa tohto práva. Ustanovenie § 146 ods. 2 potom ukladá povinnosť nahradit' trovy konania tomu, kto zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Zavinenie v danom prípade je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nie však podľa hmotného práva, lebo potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej tak, že by po zastavení konania súd neprípustne ďalej skúmal dôvodnosť uplatneného nároku. Preto ak vzal žalobca návrh späť bez uvedenia dôvodu, z procesného hľadiska zásadne platí (ak nejde o prípad podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p.), že zavinil, že konanie muselo byť zastavené a vznikla mu povinnosť nahradit' trovy konania žalovanej, resp. i vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného. Povinnosťou súdu je však v prípadoch, keď rozhoduje o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 2 posudzovať aj účelnosť, resp. neúčelnosť vynaložených trov konania, analogicky podľa § 142 ods. 1 O.s.p, pretože vynaložené trovy na uplatnenie alebo bránenie práva musia byť vynaložené vždy účelne.

Podľa názoru odvolacieho súdu náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi nemala byť priznaná, pretože nejde o účelné bránenie práva, t. j. súd prvého stupňa o náhrade trov konania v tomto prípade nerozhodol správne. Vedľajší účastník podaním doručeným súdu 03.10.2014 len oznámil, že vstupuje do už začatého konania, požiadal o doručenie žaloby. Následne v podaní zo dňa 02.03.2015 sa síce vyjadril k podanej žalobe, ale toto podanie má rovnako formulárový charakter, so všeobecne použiteľnými citáciami právnych predpisov a súdnych rozhodnutí. Konkretizácia je minimálna, prejavuje sa iba v označení žalovaného, spisovej značky, istiny a dátumu podania žaloby. Síce vzniesol námietku premlčania, ale len vo všeobecnosti, bez bližšieho zdôvodnenia, prečo je tomu tak v danej veci. Podanie vedľajšieho účastníka neobsahuje žiadnu konkretizáciu v súvislosti s prejednávanou vecou (okrem označenia žalovanej a spisovej značky), preto ide o formulárové podanie so všeobecnými citáciami ustanovení právnych predpisov a všeobecnými právnymi závermi. Nemožno preto hovoriť o tom, že vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov právneho zastúpenia za prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie na súd zo dňa 02.03.2015, pretože z obsahu predmetného podania vyplýva, že vedľajší účastník sa so žalobou neoboznámil, vec neštudoval, nepripravoval sa na ňu. Úkon vedľajšieho účastníka v prejednávanej veci má povahu paušálneho podania. Z uvedeného možno vyvodit' záver, že vedľajší účastník vstúpil do súdneho konania, ale konkrétne kvalifikované právne úkony do späťvzatia žaloby zo strany žalobcu neurobil. Odvolací súd poukazuje tiež na skutočnosť, že vedľajší účastník sa nezúčastnil v konaní ani na jednom pojednávaní a jeho úkony sú zamerané na zabezpečenie si náhrady trov konania a nie na ochranu záujmov žalovaného ako spotrebiteľa. Zároveň bolo potrebné prihliadnuť na to, že vedľajší účastník vstúpil do konania formulárovým podaním zo dňa 29.09.2014 a vyjadrením k žalobnému návrhu zo dňa 02.03.2015, v ktorom vzniesol námietku premlčania, pričom žalobca zobral návrh späť už podaním zo dňa 20.02.2015, teda bez vedomosti o úkonoch vedľajšieho účastníka, pričom

dôvodom späťvzatia žaloby bolo ust. § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého je súd povinný ex offo prihliadnuť na premlčanie. Ak vedľajší účastník zastúpený advokátom do späťvzatia žaloby neurobil žiadne účelné kroky na ochranu práv žalovaného, potom z hľadiska § 142 ods. 1 O.s.p. nie je možné konštatovať oprávnenosť nároku vedľajšieho účastníka na náhradu trov právneho zastúpenia.

Uznesenie súdu prvého stupňa preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného náhradu trov konania nepriznal.

V odvolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania voči vedľajšiemu účastníkovi, ale odvolací súd žalobkyni náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila.

Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.